

er positive over for lovforslaget, men samtidig vil vi påpege, at vi håber, at der bliver en ekstra god og grundig oplysning om de nye regler til de berørte brugergrupper.

**Formanden:**

Socialministeren på indenrigsministerens vegne.

**Indenrigsministeren (Karen Jespersen, fg.):**

Jeg skal blot takke for den brede tilslutning til forslaget, som jo af alle ordførere er blevet betegnet som den tekniske konsekvensændring, det er.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

**Afstemming**

**Formanden:**

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**4) Første behandling af lovforslag nr. L 3:**

**Forslag til lov om ændring af lov om forsikring mod følger af arbejdsskade og lov om forsikringsvirksomhed. (Indførelse af en ny struktur på arbejdsskadeområdet, oprettelse af Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring og ophævelse af forsikringstekniske særregler om arbejdsskadeforsikring m.v.).**

Af socialministeren (Karen Jespersen).

(Fremsat 26/3 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

**Forhandling**

**Inger Bierbaum (S):**

Dette lovforslag, som er en genfremsættelse af L 104 fra sidste folketingssamling, lægger op til en nødvendig ny struktur på arbejdsskadeområdet.

Enhver arbejdsskade eller erhvervssygdom burde kunne undgås. De forvolder mange lidelser hos de mennesker, der rammes heraf, og siden Arbejdsskadeudvalgets betænkning fremkom i 1994 har hele problematikken været meget grundigt gennemdiskuteret.

Som det foreligger nu, opfylder forslaget for Socialdemokratiet at se nogle væsentlige formål. Vigtigst er det, at den nye struktur skaber et fornuftigt grundlag for en fremtidig indsats for forebyggelse af arbejdsskader. Vigtigt er det også for os, at lovforslaget sikrer, at EU's tredje arbejdsskadedirektiv kan implementeres inden for den fastlagte tidsfrist, nemlig før den 1. januar 1999. Hvis det ikke kan nås, vil det nemlig blive meget dyrt for virksomhederne her i landet.

EU's direktiv umuliggør, at vi kan fastholde vores nuværende arbejdsskadeforsikringssystem i privat regi for så vidt angår udligningsordningen for erstatninger til erhvervssygdomme. Derfor har regeringen valgt en model, hvor erhvervssygdomme og pludselige løfteskader udskilles fra privat forsikringsregi og i stedet tilknyttes en særlig sikringsordning. Der oprettes en selvejende institution, Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring, og dette organ består af og styres af arbejdsmarkedets forskellige parter. Modellen medfører en ændret måde at opkræve midlerne på, alt efter hvilken branche det drejer sig om. Det er således fortsat arbejdsgiverne, der skal finansiere udgifterne til erhvervssygdomme og pludselige løfteskader gennem denne selvejende institution, som også benævnes AES, og Socialdemokratiet lægger vægt på, at arbejdsgiverne skal betale et differentieret bidrag, som fastsættes ud fra et produktionsmæssigt og risikomæssigt synspunkt, således at der opretholdes et økonomisk incitament for at begrænse risikoen for erhvervsskader.

Med dette lovforslag sker der ingen ændringer i finansieringen af udgifter ved arbejdsulykker. Her skal arbejdsgiverne fortsat betale præmier i privat forsikringsregi. Forslaget indebærer heller ikke ændringer for den skadelidte, hverken hvad angår ret til erstatning eller klage muligheder. Og det er fortsat Arbejdsskade styrelsen, der behandler alle typer af sager.

Med håb om, at lovforslaget på længere sigt vil fremme den forebyggende indsats imod arbejdsskader, anbefaler Socialdemokratiet forslaget.

**Erik Larsen (V):**

Jeg kan henvise til, hvad Venstres ordfører sagde ved den forrige førstebehandling af det lovforslag, som nu er genfremsat. Men jeg kan også tilføje, at der i den mellemliggende periode jo har været mulighed for en udvalgsbehandling, hvor der har været stillet en del spørgsmål, som i en lang række tilfælde har givet en afklaring af nogle af de tvivlsspørgsmål, som Venstre havde ved lovforslagets første fremsættelse her i Tinget.

Forslaget er jo en direkte konsekvens af et EF-direktiv. Og vi kan sige, at det er en model, som er optimal, og som hermed giver den enkelte virksomhed den nødvendige mulighed for fortsat at have en arbejdsskadeforsikring på et økonomisk rimeligt fundament.

Derudover er der jo både i selve lovforslagets opbygning og i den del, der ligger i Arbejdsministeriets regi, en stærk tilskyndelse til, at der også på arbejdsmiljø- og arbejdsskadeområdet kan blive en forstærket indsats.

Alt i alt vil jeg henvise til, hvad vi sagde ved den forrige førstebehandling, og vi kan støtte lovforslaget.

**Jens Heimbürger (KF):**

Det Konservative Folkeparti opfatter også forslaget som yderst konstruktivt, og vi er opmærksomme på, at det har været nødvendigt at imødegå den udfordring, som EU's krav om en liberalisering af forsikringsområdet her har været, med oprettelsen af Arbejdsmarkedets Erhvervsygydomssikring.

Det er en organisationsmodel, som vi kan tilslutte os; den minder meget om det, vi kender fra ATP, og vi er jo store tilhængere af, at problemerne løses af dem, der har med tingene at gøre i det daglige. Og ved at inddrage arbejdsmarkedets parter fastholdes det fornuftige princip, at opgaverne løses af dem, der kender problemerne; det er sundt, og det vil vi gerne være med til at udbrede. De fastholdes således i deres medansvar, og man undgår vel også en unødvendig politisering af den daglige drift.

Så alt i alt vil vi fortsat være positive, og vi er glade for at kunne støtte dette lovforslag.

**Anne Baastrup (SF):**

Lovforslaget er en genfremsættelse, og der er ingen tvivl om, at vi bliver nødt til at skynde os at få det her lovforslag igennem. Ellers vil erhvervslivet hænge med hovedet og miste i størrelsesordenen 6 mia. kr., og det er SF imod,

men vi regner så også med, at de penge kan bruges til noget mere fornuftigt og fremadrettet.

Det, der er problemet med det her lovforslag, er selvfølgelig, at arbejdsministeren ikke har fået fremsat sit tilsvarende lovforslag om et belønningssystem. Men allerede inden valget blev udskrevet, var vi klar over, at det måtte gå sådan, for der var jo ikke et ordentligt flertal bag det at lave et fremsynet belønningssystem. Men jeg er også helt sikker på, at den nye arbejdsminister er meget indstillet på, at vi skal søge at arbejde videre med det hidtidige belønningssystemprojekt, og at vi skal sikre, at vi kan få et forebyggende arbejdsskadesystem. Vi kan jo ikke leve med, at vi har et arbejdsskadesystem, der ikke i sig selv forbedrer arbejdsmiljøet og forminsker antallet af arbejdsskader.

Vi ved jo alle sammen, at ud over, at vi nu forærer erhvervslivet de her 6 mia. kr., skylder erhvervslivet os jo omvendt i størrelsesordenen 23 mia. kr. på grund af et dårligt arbejdsmiljø, og det vil vi selvfølgelig gøre noget ved fra SF's side.

Vi skal nok fra SF's side give tilsagn om, at det skal gå hurtigt med denne lovbehandling, idet vi håber, at også de nyankomne i Folketinget vil være indstillede på at banke lovforslaget igennem, selv om det må siges at være udemokratisk, for forslaget er ekstremt besværligt og meget kompliceret.

Men SF skal nok støtte lovforslaget og vil lægge en stor ihærdighed i at få overtalt de øvrige medlemmer til også at støtte det, men så forudsætter jeg selvfølgelig også, at socialministeren er indstillet på at arbejde videre med det forebyggende arbejdsskadesystem i et samarbejde med arbejdsministeren – og SF.

**Inge Refshauge (DF):**

Dansk Folkeparti ser positivt på det fremsatte lovforslag. Vi mener også, at det er de implicerede, der skal ordne forholdene på arbejdsmarkedet. Vi håber dog stadig væk, at der bliver arbejdet hårdt på at undgå disse arbejdsskader. Men Dansk Folkeparti stemmer for forslaget.

**Yvonne Herløv Andersen (CD):**

Lovforslaget er jo en genfremsættelse. Og som jeg kan se i den betænkning, der er blevet lavet, har man i den nye fremsættelse foretaget nogle ændringer, som tager højde for det arbejde, der har været gjort forinden. Og så kan man jo sige, at en del af de ændringer, som arbejdsskadeudvalget havde foreslået, var der ikke plads til i

det gamle forslag, og med det nye, der er fremsat nu, falder også belønningsordningen, og så mener jeg, at kun spørgsmålet om brancheinddelingen kan være tilbage. Det er et problem, der blev berørt i betænkningen til det gamle forslag, og som jeg ikke mener er helt løst med det nærværende forslag, og det er der god grund til at se på i udvalget.

Vi vil gerne støtte forslaget, og i øvrigt vil jeg henvise til det, som vi sagde, første gang forslaget blev fremsat.

#### **Anders Samuelsen (RV):**

Med det her lovforslag banes der vej for, at udgifter ved erhvervssygdomme og pludselige løfteskader flyttes ud af forsikringsregi. Det vil med lovforslaget fortsat være arbejdsgiveren, der finansierer udgifterne, samtidig med at forslaget ikke indebærer ændringer i de sikredes ret til erstatning og godtgørelse. Endelig som en lettelse for arbejdsgiverne og som en konsekvens af, at lægerne allerede i dag har anmeldelsespligt, vil arbejdsgiverne ikke længere have den samme anmeldelsespligt.

Alt i alt er det et lovforslag, der sikrer, at vi kan imødekomme kravene i tredje skadesforsikringsdirektiv uden at forringe forholdene for hverken arbejdsgiver eller arbejdstager. På den baggrund går Det Radikale Venstre ind for forslaget.

#### **Jette Gottlieb (EL):**

Også Enhedslisten kan støtte etableringen af Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring, og vi er enige i, at også de pludseligt opståede løfteskader skal kunne anerkendes som arbejdsskader. Vi er også enige i det principielle synspunkt, at arbejdsbetingede sygdomme er sværere at forsikre, idet skaderne kan være sket hos flere forskellige arbejdsgivere over en lang årrække. Derfor er det udmærket at have en udligningsordning.

Vi er tilfredse med, at det stadig er arbejdsgiverne, der skal betale, men i forhold til den byrde, som arbejdsskader pålægger samfundet, synes vi, de stadig slipper for billigt. Men vi kunne godt tænke os, at der var en bedre repræsentation fra arbejderside i AES-bestyrelsen, og det hænger sammen med, at det jo ikke er nogen naturlov, at der skal være paritet i sådan et organ. Jeg ser det sådan, at det jo er arbejdersiden, det går ud over, idet arbejdsskaderne jo rammer arbejderne, og derfor var det

rimeligt, at disse var overrepræsenterede i bestyrelsen.

Noget af grundlaget for ordningen var jo som bekendt, at den skulle kædes sammen med en belønningsordning, der ville nedsætte præmien for de arbejdsgivere, som gør en forebyggende indsats for et bedre arbejdsmiljø. Men den del er nu taget ud, og det er vi faktisk glade for, for det forslag, der forelå, var jo helt utilstrækkeligt, men det fjerner jo ikke behovet for at påvirke arbejdspladserne til at prioritere det forebyggende arbejde. Det skal reelt kunne betale sig at gøre en indsats for et bedre arbejdsmiljø.

Vi ser derfor gerne, at AES frem til år 2000 sættes til at udvikle et bidragssystem, der indbygger fremtidige risici og andre arbejdsmiljøoplysninger i et system, der motiverer arbejdsgiverne til også at gøre forebyggende arbejde og i øvrigt også til i fuldt omfang at anmelde skaderne. Lægerne skal inddrages i det system, for det er i praksis dem, der skal videreuddannes og motiveres til at opdage skaderne, når disse kommer i konsultationen, men arbejdsgivernes anmeldelsespligt synes vi skal bibeholdes.

Den ovennævnte periode kan desuden anvendes til at afklare de mange uklarheder med hensyn til kompetencen. Og en fremtidig belønningsordning må have et volumen på mindst 1 mia. kr. som udgangspunkt.

Vi mener i øvrigt, at det ville være mest hensigtsmæssigt også at have hele ulykkesområdet inde under AES, fordi ulykkerne så kan blive omfattet af belønningsordningerne på samme måde og være en del af den forebyggende arbejdsmiljøindsats.

#### **Tom Behnke (FP):**

Fremskridtspartiet er klart af den opfattelse, at der skal gøres mere for at give virksomhederne et incitament til at forebygge ikke blot arbejdsskader, men også arbejdsulykker.

Fremskridtspartiet har derfor tidligere fremsat forslag om, at der indføres en mulighed for, at forsikringsselskaberne kan differentiere præmierne alt efter, om virksomhederne har ydet en indsats på det område eller de ikke har ydet en indsats for at forhindre arbejdsskader og arbejdsulykker.

På den måde kan man jo sige at forslaget er i fin overensstemmelse med Fremskridtspartiets politik, men alligevel er vi imod den ordning, som ministeren her foreslår, for vi kan ikke helt

forstå, at det skal være nødvendigt at oprette og etablere en helt ny instans til varetagelse af den opgave. Vi stiller os selv spørgsmålet: Hvorfor ikke lade opgaven ligge hos de eksisterende, almindelige forsikringsselskaber?

Vi finder altså, at det er overflødigt nu at oprette en Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomssikring. Selv om det ganske vist bliver en selvejende institution, er det for os at se en overflødig instans, der bliver skubbet ind her.

Vi er også imod den nye affattelse af forslaget, som ministeren har lagt frem her i anden omgang, og hvor der bliver lagt op til, at hele administrationen skal overlades til ATP. Det er – som bekendt for enhver – Fremskridtspartiets opfattelse og holdning, at ATP-ordningen burde udfases og pengene udbetales til dem, der har indskudt dem, sådan at hele ATP-ordningen simpelt hen stoppes, og derfor kan vi naturligvis ikke støtte, at administrationen af det her lægges over i ATP.

Så Fremskridtspartiet foreslår altså, at der bliver indført differentierede præmier på hele området, og at forsikringerne forbliver i de eksisterende forsikringsselskaber. Vi er således imod principperne i lovforslaget.

#### **Tove Videbæk (KRF):**

Kristeligt Folkeparti er enig i, at enhver arbejdsskade er en skade for meget, og at der skal motiveres til forebyggelse, så skader kan undgås. Men når vi kommer længere ind i teksten til lovforslag nr. L 3, må jeg sige, at vi skal bruge lidt tid på at studere det grundigere, da vi kun har kendt lovforslaget i ganske få dage. Så det ville være usagligt af os at udtale os for eller imod forslaget i dag, men jeg kan dog sige, at vi vil gå ind i et positivt samarbejde i udvalget omkring dette lovforslag.

#### **Socialministeren (Karen Jespersen):**

Det glæder mig meget, at lovforslaget kunne samle så bred opbakning, som det er tilfældet.

Man kan sige om forslaget, at det i virkeligheden drejer sig om at opretholde den tingenes tilstand, der er i dag.

Erhvervs sygdomme er jo noget ganske specielt at forsikre, for det kan være meget svært at forudse, hvilket omfang forsikringsvirksomheden vil tage, fordi det er svært at forudse, hvilke erhvervs sygdomme der dukker op, og i hvilket omfang de kræver erstatning.

Derfor er forsikring af erhvervs sygdomme belagt med en række særforanstaltninger, og

det er de særforanstaltninger, der ikke længere vil kunne opretholdes i det eksisterende, almindelige forsikringssystem efter den 1. januar 1999.

Derfor skuffer det mig også, at hr. Tom Behnke fra Fremskridtspartiet ikke kan støtte forslaget, fordi hr. Tom Behnke tilsyneladende ikke kan se, at netop ved at blive i de eksisterende forsikringssystemer vil arbejdsgiverne få påført en ny stor merudgift. For det vil kræve nye store henlæggelser, hvis man ønsker at blive i de eksisterende forsikringssystemer, idet der ikke længere kan være en række særregler.

Så når forslaget nu går ud på at løfte forsikringen af erhvervs sygdomme ud af det eksisterende, almindelige forsikringssystem over i en selvejende institution, er det netop for at fastholde det system, som vi har i dag, og som bygger på nogle særregler, der udspringer af, at erhvervs sygdomme er så specielt et område at forsikre, som det nu er. Så hvis vi lod stå til og ikke gjorde noget, ville vi faktisk påføre arbejdsgiverne en meget stor merudgift.

Det er også derfor, vi har haft tæt kontakt med begge parter på arbejdsmarkedet, og de har haft stor indflydelse på udformningen af lovforslaget. For vi ønsker ikke at forringe retstilstanden for nogen af parterne, og derfor har der også i høringsfasen været ret bred opbakning til forslaget her.

Jeg tror, det bliver et godt forslag; det bliver ubureaukratisk og med et minimum af udgifter til administration.

I øvrigt kan jeg så lige til slut forsikre de ordførere, der har været inde på spørgsmålet om den forebyggende indsats over for arbejdsskader, om, at det også ligger regeringen meget på sinde, og at vi vil arbejde videre med den side af sagen. Der kommer ikke et omfattende følgeforslag fra arbejdsministeren i denne omgang, men vi vil helt klart arbejde videre med hele spørgsmålet om at forebygge arbejdsskader.

Når det drejer sig om det spørgsmål om brancheinddelinger, som fru Yvonne Herløv Andersen rejste, er det sådan, at det er overladt til bestyrelsen, men det er klart, at det er noget af det, vi kan se på under udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

**Tom Behnke (FP):** Det er klart, at Fremskridtspartiet selvfølgelig ikke vil være med til, at man pålægger erhvervslivet yderligere udgifter, så dér har ministeren naturligvis et argument.

Det er også helt givet, som jeg sagde under førstebehandlingen af det forrige lovforslag, der mindede meget om det her, at vi i Fremskridts-partiet er klar til at lade os overbevise om, at det her skulle være en gevinst. Vi har stadig væk vores forbehold, som jeg nævnte under mit første indlæg, og det er de forbehold, som vi vil have med ind i diskussionen, når vi skal prøve på at lade os overbevise om, at det her er en god ting.

Men det er klart, at når vi er kommet i den knibtang, at enten tager vi hele lovforslaget, eller også får erhvervslivet langt større udgifter, er vi nødt til at sluge den kamel og stemme for lovforslaget. Sådan er det.

Men derfor kunne det godt være værd at diskutere, om det nu også er nødvendigt at gøre det lige præcis på den måde, som ministeren har foreslået her, og det tror jeg faktisk ikke er nødvendigt. Jeg tror godt, vi kunne finde en anden løsning, hvor vi både tilgodeser Fremskridtspartiets ønsker og regeringens ønsker.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

### Afstemning

#### Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**5) Første behandling af lovforslag nr. L 4: Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om social bistand. (Kompetencen til at godkende plejefamilier og opholdssteder).**

Af socialministeren (Karen Jespersen).  
(Fremsat 26/3 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

### Forhandling

#### Else Marie Mortensen (S):

Det foreliggende lille ændringsforslag, nr. L 4, relaterer sig til lov om social service, som er vedtaget og får virkning fra 1. juli 1998.

I sammenhæng med de lovforslag, der fremsættes af undervisningsministeren, og de forslag kommer til behandling her i salen på fredag, er det en logisk deling, at primærkommunen er godkendende myndighed, når det drejer sig om ophold i plejefamilier, hvor aflønningen er baseret på en takstfastsættelse, og at anbringelsessteder af institutionslignende karakter, dvs. institutioner, hvor driften tager udgangspunkt i et budget, godkendes af amtskommunerne.

Vi finder det vigtigt, at kommuner og amtskommuner med dette lovforslag opnår et samlet overblik over den vifte af plejefamilier og anbringelsessteder, som kan modtage anbragte børn og unge.

Vi finder også, det er godt, at tilsynet med anbringelsesstederne styrkes, og Socialdemokratiet kan tilsige støtte til lovforslagets hurtige behandling i udvalget.

#### Lars Løkke Rasmussen (V):

Socialdemokratiets ordfører, fru Else Marie Mortensen, har givet et glimrende referat af lovforslaget, og jeg skal derfor indskrænke mig til at sige, at vi i Venstre ser positivt på dette lovforslag.

Den oprindelige sondring mellem godkendelse af opholdssteder for mere end fire børn og mindre end fire børn giver ikke længere nogen praktisk mening i det daglige arbejde, og derfor er det en god idé, at sondringen i stedet går mellem plejefamilier på den ene side og opholdssteder på den anden side, uanset om det er opholdssteder indrettet for flere eller færre end fire børn, og det kan vi derfor give vores tilslutning til.

Under udvalgsarbejdet vil det interessere mig at få belyst spørgsmålet om de opholdssteder, der godkendes af en anden offentlig myndighed, det vil altså sige frie grundskoler med kostafdeling og efterskoler, fordi det af lovforslaget fremgår, at amtskommunens godkendelse skal basere sig på de oplysninger, som er indhentet af den anden godkendende myndighed. Man kan jo så spørge, om det ikke bliver en lidt hul godkendelse, som amtskommunen